

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 20, 67100 ΞΑΝΘΗ, ΤΗΛ: 0541 - 27470 *

Έτος 50 - Αριθμός φύλλου: 43 ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2002

Τιμή φύλλου: 2 δρχ.

ΣΕ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΠΔΔ ΚΑΛΕΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΣ ΟΤΑ

Την πληθώρα των Νομικών Προσώπων που διατηρούν υπό την εποπτεία τους οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχει βάλει στο «στόχαστρο» το Υπουργείο Εσωτερικών το οποίο ζητά με την τελευταία εγκύλιο του προς την ΚΕΔΚΕ να προχωρήσει με ταχείς θυμούς η συγχώνευση των δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με ομοιειδείς ή παρεμφερείς σκοπούς. Να σημειωθεί ότι τα υπάρχοντα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στους ΟΤΑ τής χώρας υπερβαίνουν σε αριθμό τις 17 χιλιάδες προκαλώντας κατά το Υπουργείο πλέιστα διοικητικά και λειτουργικά προβλήματα καθώς διασπούν το «ενιαίο» τής λειτουργίας των ΟΤΑ αφενός και δεν αποδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα στην ικανοποίηση των τοπικών αναγκών αφετέρου.

Από τις κοινοποίησεις των διοικητικών πράξεων των Περιφερειών στο Υπουργείο έχει διαπιστωθεί ότι οι ΟΤΑ πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, δεν έχουν κάνει χρήση των δυνατοτήτων που τους παρέχει ο Ν.2880/01 (ΠΟΛΙΤΕΙΑ) για συγχώ-

νευση των νομικών τους προσώπων ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις που διατηρούν και λειτουργούν πολλά ΝΠΔΔ με τον ίδιο σκοπό τα οποία συχνά αδυνατούν να ασκήσουν σωστά τις αρμοδιότητές τους λόγω κατακερματισμού τού προσωπικού τους.

Δεδομένου ότι η σύσταση, η συγχώνευση και η κατάργηση των ΝΠΔΔ εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια και την πρωτοβουλία των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των ΟΤΑ – προαιρετικό καθεστώς που δεν απέδωσε μέχρι στιγμής – το Υπουργείο Εσωτερικών ζητά από τις ΤΕΔΚ να ενεργοποιήσει προκειμένου να εξετασθούν τα εξής ζητήματα:

- 1) η δυνατότητα κατάργησης ορισμένων ΝΠΔΔ και η ενσωμάτωση των σκοπών τους στους αντίστοιχους τομείς στις υπηρεσίες των Δήμων
- 2) η κατάργηση όλων των δημοτικών και κοινοτικών ΝΠΔΔ που δεν λειτουργούν
- 3) η δυνατότητα να ενσωματωθούν στις οργα-

νικές μονάδες των ΟΤΑ και να ασκούνται απευθείας (προκειμένου για αποτελεσματικότερα) από τους Δήμους ή τις Κοινότητες ορισμένες δραστηριότητες των ΝΠΔΔ όπως οι χώροι άθλησης και οι δημοτικές βιβλιοθήκες

4) η δυνατότητα να συγχωνευθούν όλα τα ομοειδή ΝΠΔΔ ως προς το σκοπό (π.χ. δημοτικοί ή κοινοτικοί χώροι άθλησης ή παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, κ.α.)

5) η δυνατότητα να συγχωνευθούν όλα τα ΝΠΔΔ με παρεμφερείς σκοπούς (π.χ. πνευματικό κέντρο με πολιτιστικό κέντρο, κ.λπ.)

Χαρακτηριστικός τής πρόθεσης τού ΥΠΕΣΔΔΑ είναι ο «επίλογος» τής εγκυρότητας την οποία και υπογράφει ο Υφυπουργός Λάμπρος Παπαδήμας: «θέλουμε να επισημάνουμε στους ΟΤΑ ότι από τη μά συνενώνουμε τους δήμους για να γίνουν εύρωστοι και λειτουργικοί και από την άλλη οι δήμοι δημιουργούν άπειρα ΝΠΔΔ τα οποία δεν αποδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέ-

ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΑ ΒΗΜΑΤΑ Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΕΔΚ Ν. ΞΑΝΘΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

-22 Δήμαρχοι της Ενωσης ΟΤΑ Ροδόπης στην Ξάνθη

Από την ημερίδα που διοργάνωσε η ΤΕΔΚ

Μετά την ανακοίνωση της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης για την έγκριση του Κοινοτικού Προγράμματος που υπέβαλε η ΤΕΔΚ Ν. Ξάνθης με τίτλο “Οι δυνατότητες αδελφοποιήσεων πόλεων και Δήμων”, αντιπροσωπεία 25 Δημάρχων και στελεχών της Ενωσης ΟΤΑ-Ροδόπης Βουλγαρίας επισκέφθηκε το Νομό Ξάνθης προσκεκλημένοι της ΤΕΔΚ 29, 30, 31 Μαρτίου.

Υπενθυμίζεται ότι αρχές Φεβρουαρίου αντιπροσωπεία της ΤΕΔΚ με επικεφαλής τον Πρόεδρο της κ. Σταύλιανδη Μιχαήλ -Δήμαρχο Ξάνθης είχε επισκεφθεί την περιοχή της Ροδόπης και είχε υπογράψει Πρωτόκολλο μακροχρόνιας συνεργασίας με την αντίστοιχη Ενωση των ΟΤΑ, Πρόεδρος της οποίας είναι ο Δήμαρχος της πόλης Σμόλιαν.

Κατά τη διάρκεια της τριήμερης παραμονής τους εξετάσθηκαν θεωρητικά και πρακτικά τα ζητήματα συνεργασίας που επιθυμούν από κοινού να προωθήσουν οι ΟΤΑ της Ενωσης Ροδόπης Βουλγαρίας (22 Δήμοι) και οι ΟΤΑ του Ν. Ξάνθης.

Ο υπενθυνος του Προγράμματος κ. Ν. Μίχος-Σύμβουλος Ανάπτυξης της ΤΕΔΚ, συνόψισε ως εξής τα συμπεράσματα που πρόσκεψαν από την υλοποίηση του προγράμματος

1. Ενδυναμώθηκαν οι σχέσεις των ήδη αδελφοποιημένων Δήμων και προσανατολίσθηκαν οι σχέσεις τους σε νέα βάση μετά την εφαρμογή στην Ελλάδα του Προγράμματος των συνενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων.

2. Διευρύνθηκε η υπάρχουσα συνεργασία μεταξύ των 2 Ενώσεων με την

από το Πρόγραμμα «Ελληνικό Σχέδιο οικονομικής ανασυγκρότησης των Βαλκανίων»

-Σε κάθε περίπτωση τονίσθηκε ότι προϋπόθεση πραγματικής διασυνοριακής συνεργασίας είναι η κατασκευή του κάθετου άξονα Ξάνθη-Σμόλιαν.

Ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ, ο αντιδήμαρχος Σταύρούπολης, ο πρόεδρος του Δήμου Ασένοβγαντ και ο αντιπρόεδρος της ΤΕΔΚ στο Δημαρχείο Σταύρούπολης.

από το Πρόγραμμα «Ελληνικό Σχέδιο οικονομικής ανασυγκρότησης των Βαλκανίων»

-Σε κάθε περίπτωση τονίσθηκε ότι προϋπόθεση πραγματικής διασυνοριακής συνεργασίας είναι η κατασκευή του κάθετου άξονα Ξάνθη-Σμόλιαν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΚΕΔΚΕ - ΥΠΕΣΔΔΑ - ΙΓΜΕ

**Σύμβουλος των ΟΤΑ
για Υδάτινους Πόρους, Γεωτεχνικά
και Περιβάλλον**

Σε σύμβουλο των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανάγεται το Ινστιτούτο Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών μετά την Προγραμματική Συμφωνία που έχει υπογράψει με την Κεντρική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων και το Υπουργείο Εσωτερικών βάσει τής οποίας αναλαμβάνει να παρέχει τις σχετικές υπηρεσίες σε όλους τους ΟΤΑ τής χώρας σε θέματα υδάτινων πόρων, καθώς και σε γεωτεχνικά και περιβαλλοντικά θέματα.

Στο πλαίσιο της Σύμβασης αυτής το ΙΓΜΕ μετά την υποβολή του σχετικού αιτήματος από οποιονδήποτε Δήμο και μετά από επιτόπια επίσκεψη ειδικού επιστήμονα θα διενεργεί αναγνωριστική μελέτη που θα περιλαμβάνει ανάλογα με την περίσταση τα εξής:

Καταγραφή των υδρευτικών υποδομών με πλήρεις μετρήσεις των υδάτων, υδρογεωλογικές μελέτες για την ενίσχυση των υδάτινων πόρων, επιστημονική επίβλεψη έργων γεωτρήσεων και προτάσεις ορθής εκμετάλλευσης, εντοπισμό αιτών ρύπανσης των υπόγειων νερών και προτάσεις αποκατάστασης, διενέργεια ποιοτικών ελέγχων υδάτων, δερεύνηση δυνατοτήτων για την αξιοποίηση των ιαματικών ή μεταλλικών νερών, έρευνα τής γεωλογικής δομής εδαφών για προβλήματα αστάθειας που επηρέαζουν τις υποδομές, διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που σχετίζονται με ρύπανση των υδάτινων πόρων ή του εδάφους και προτάσεις απορρύπανσης, διερεύνηση προβλημάτων σχετικών με την διάθεση των απορρυπατών και τη λειτουργία των ΧΥΤΑ, κ.λπ.

Βάσει τής διαδικασίας που προβλέπει η Σύμβαση, αφού ο ενδιαφερόμενος ΟΤΑ καταθέσει τη σχετική αίτηση στο ΙΓΜΕ με κοινοποίηση στην ΚΕΔΚΕ, επιλαμβάνεται η Επιτροπή Παρακολούθησης στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των τριών συμβαλλομένων μερών για να ιεραρχήσει τις προτεραιότητες των επισκεψών των επιστημόνων του ΙΓΜΕ λαμβάνοντας υπόψην το επείγον των αιτημάτων. Εντός 10ημέρου γνωστοποιείται στον ΟΤΑ ο χρόνος επίσκεψης των επιστημόνων του Ινστιτούτου ενώ εντός 20 ημερών από την επίσκεψη τους το ΙΓΜΕ συντάσσει τη σχετική Γεωλογική Έκθεση με τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και τις προτάσεις του την οποία και αποτελείται στον ενδιαφερόμενο ΟΤΑ με κοινοποίηση στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης.

Στο πλαίσιο της Προγραμματικής Συμφωνίας το ΙΓΜΕ θα δημιουργήσει αρχείο με μορφή Τράπεζας Δεδομένων για τα σχετικά αντικείμενα με τους συνεργαζόμενους ΟΤΑ αξιοποιώντας παράλληλα τα στοιχεία που διαθέτει από μέχρι τώρα έρευνες και μελέτες τις οποί

Με... μια ματιά

...ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ Ο.Γ.Α.

Ενημέρωση αγροτών, ανταποκριτών του Ο.Γ.Α και αιρετών πάνω σε θέματα ασφάλισης, συντάξεων, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, επιδομάτων, κ.λπ. των ασφαλισμένων στον Οργανισμό, έγινε στο πλαίσιο Ημερίδας την οποία συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Βιστονίδας και η ΤΕΔΚ στις 5 Απριλίου 2002.

ΟΓΑ με επικεφαλής τον υποδιοικητή του Οργανισμού. Ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Στυλιανίδης Μ. και ο φιλοξενών Δήμαρχος κ. Τσολακάδης Β. στην τοποθέτησή τους έθεσαν όλα τα ζητήματα και προσδιόρισαν τις αδυναμίες (καθυστερήσεις, γραφειοκρατία, κ.λπ.) που παρουσιάζει στην Περιφέρεια ο Ο.Γ.Α. ενώ «σοβαρή αντιμετώπιση από τη Διοίκηση των συσσωρευμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ανταποκριτές», ξέτισε στην τοποθέτησή του ο πρόεδρος του συλλόγου ανταποκριτών Ξάνθης κ. Γιάννης Μαστορίδης.

Ως σημαντικότερα, τέθηκαν τα εξής προβλήματα στην ημερίδα:

- 1) δεν εφαρμόζεται η σύντηση των προθεσμών των διοικητικών ενεργειών του Ο.Γ.Α όπως ορίζεται από το νόμο με συνέπεια να υπάρχουν υποθέσεις που χρονίζουν προκαλώντας την αγανάκτηση των ασφαλισμένων
- 2) δεν είναι απολύτως ξεκάθαρες οι αρμοδιότητες των ανταποκριτών με αποτέλεσμα να ζητείται από αυτούς επαπόρσθετη πιστοποίηση για την επαγγελματική ιδιότητα, τον τόπο διαμονής, την περιουσιακή κατάσταση, κ.α. των αιτούντων ασφαλίσης, αρμοδιότητες οι οποίες θα πρέπει να ασκούνται από τους ΟΤΑ και τα Συλλογικά Όργανα των αγροτών
- 3) υπάρχει αδυναμία από πλευράς ασφαλισμένων να καταβάλουν εφάπαξ τις ληξιπρόθεσμες οφελείς τους και γ' αυτό προτείνεται η επαναφορά του συστήματος των δόσεων
- 4) υπάρχει αιφνιδιαστική από πλευράς αγροδασών να συγκεντρώσουν τα απαραίτητα και τ' ετος ημερομίσθια για την ασφάλισή τους λόγω εποχικότητας τής εργασίας τους με

συνέπεια να μένουν ανασφάλιστοι. Προτείνεται να μειωθεί το όριο των 150 ημερομίσθιων

...ΣΤΟ STAR CUP ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Τη διοργάνωση δύο μεγάλων αθλητικών τουρνουά Beach Voleyball στην παραλία των Μαγγάνων αναλαμβάνει και φέτος το καλοκαίρι ο Δήμος Τοπείρου. Μετά τις δύο προηγούμενες επιτυχημένες διοργανώσεις η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πετοσφαρίστης εμπιστεύθηκε και πάλι τη Δημοτική Επιχείρηση Τοπικής Ανάπτυξης Τοπείρου (μέλος του Πανελλήνιου Δικτύου Αθλητικών Οργανισμών) για τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

- 1) Στις 21 έως 23 Ιουνίου το Πανελλήνιο Τουρνουά Star Cup Γυναικών με τη συμμετοχή ζευγαρών υψηλού επιπέδου και τού ισπανικού γκρουπ μαζικούτων που πλαισιώνουν

το παγκόσμιο πρωτάθλημα

- 2) Στις 19 έως 21 Ιουνίου το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα ΕΒΓΑ Juniors παιδών – κορασίδων – εφήβων – νεανίδων

το παγκόσμιο πρωτάθλημα

...ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ Ν. ΞΑΝΘΗΣ

Από την ΕΤ3 και τη NET προβλήθηκε στις 20 και 31 Μαρτίου και στις 9 Μαΐου αντίστοιχα το ντοκιμαντέρ της ΤΕΔΚ για το Νομό της Ξάνθης «...».

Είναι μια προσπάθεια της ΤΕΔΚ για την τουριστική ανάδειξη τής περιοχής και η θεματολογία του αφορά στο σύνολο των φυσικών, αρχαιολογικών, αρχιτεκτονικών και σύγχρονων ενδιαφερόντων που παρουσιάζει ο Νομός και τα οποία μπορεί να αναζητήσει ο επισκέπτης σ'ένα «Ταξίδι στον Τόπο και στο Χρόνο».

...ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στη Δήμαρχο Αβδήρων κ. Εύα Τσακίρη ανατέθηκε η εκπροσώπηση των Δήμων και Κοινοτήτων των Νομών Δράμας, Καρβάλας, Ξάνθης στην Περιφερειακή Επιτροπή Τουρισμού Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης η οποία συστάθηκε πρόσφατα σε Α.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο τής νεοσυσταθείσας αστικής μη κερδοσκοπούκης εταιρείας που φέρει την επωνυμία «Εταιρεία Τουρισμού Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης» πραγματοποίησε την πρώτη του Γενική Συνέλευση στις 20 Μαρτίου κατά την οποία συντάχθηκε μεταξύ άλλων και το πρόγραμμα δράσης για την τουριστική προβολή τής περιοχής.

Στο Δ.Σ. τής εταιρείας συμμετέχουν αρετοί και στελέχη από τους πέντε Νομούς της Περιφέρειας ΑΜΘ και συγκεκριμένα οι:

Τσακίρη Εύα, Παπούδης Δημήτρης, Αλμπούντης Απόστολος, Κογιουμτζής Μιχάλης, Τσαραπούντης Χρήστος, Ευθυμιάδης Κων/νος, Τζήμου Εύη, Παπαναστασίου Αριστομένης, Χακωνσαντάνου Κων/νος, Καρακατσάνης Μανόλης και Κεφαλίδης Στάθης.

...ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»

Εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης τού προγράμματος ΠΟΛΙΤΕΙΑ στην οποία συμμετεχεί ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Στυλιανίδης Μιχαήλ και προεδρεύει ο Γ.Γ. Περιφέρειας Α.Μ.Θ. τα έργα που θ' αρχίσουν να υλοποιούνται από τον Ιούνιο του 2002 από τους ΟΤΑ.

Στο Νομό Ξάνθης, το πρόγραμμα αφορά στη:

1) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Δήμος Αβδήρων, Δήμος Ξάνθης και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

2) ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Δήμοι Αβδήρων, Ξάνθης, Βιστονίδας, Μύκης, Σταυρούπολης και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

3) ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Δήμοι Αβδήρων, Βιστονίδας, Μύκης, Ξάνθης, Τοπείρου, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ΤΕΔΚ και Σύνδεσμος Διαχειριστης Απορρυπάτων

4) ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δήμος Βιστονίδας, Δήμος Ξάνθης και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Δήμος Βιστονίδας

6) ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Δήμοι Βιστονίδας, Ξάνθης, Σταυρούπολης και Κουνότητα Σελέρου

7) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δήμοι Ξάνθης, Αβδήρων και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

8) ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Δήμου Αβδήρων, Βιστονίδας και Ξάνθης

...ΕΠΣΚΕΨΗ ΕΝΟΣ ΚΑΛΟΥ ΦΙΛΟΥ

Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών κ. Βασίλης Βαλασόπουλος με μέλη του Δ.Σ και τα στελέχη της ΤΕΔΚ Ν.Ξάνθης κατά την επίσκεψη του Υπουργού κ. Σκανδαλίδη στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. «Παιδί» της Αυτοδιοίκησης, παλιό στέλεχος τής

ΕΕΤΑΑ και της ΚΕΔΚΕ, φίλος τής Ξάνθης ο κ. Βαλασόπουλος, είχε πολλά να θυμηθεί και συζητήσει με παλιούς φίλους και γνωστούς....

...ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Ο.Τ.Α. & Ν.Π.Δ.Δ.

Ομάδα Εργασίας, επιφορτισμένη να υλοποιήσει το έργο «Καταγραφή στοιχείων για τη δημιουργία μητρώου εργαζομένων στους ΟΤΑ και ΝΠΔΔ» έχει συσταθεί στο Νομό Ξάνθης με επικεφαλής την ΤΕΔΚ όπως ορίζει η από 28/3/2002 εγκύρωλος τής ΚΕΔΚΕ στο πλαίσιο σχετικής συνεργασίας της με το ΥΠΕΣΔΔΑ και την ΠΟΕ ΟΤΑ.

Σκοπός του έργου είναι να δημιουργηθεί μηχανογραφημένο μητρώο των εργαζομένων στους ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ αυτών τού οποίου τα στοιχεία θα επικαρποτούνται και θα ενημερώνουν τις Βάσεις Δεδομένων του Υουργείου Εσωτερικών, των Περιφερειών, των ΤΕΔΚ, της ΚΕΔΚΕ και τής ΠΟΕ ΟΤΑ.

Στόχος του έργου είναι: η τεκμηρίωση των αποφάσεων τής Κεντρικής Διοίκησης και τής Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα προσωπικού των ΟΤΑ και η διευκόλυνση των διαδικασιών προγραμματισμού των προσλήψεων καθώς και η βελτίωση των υπηρεσιών του προσωπικού. Την Ομάδα Εργασίας για το Μητρώο στο Νομό της Ξάνθης απαρτίζουν οι: Μίχος Νικόλαος – Σύμβουλος Ανάπτυξης ΤΕΔΚ ως συντονιστής, Σπανού Μαρία – Διευθύντρια Προσωπικού Δήμου

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΔΚ - ΔΠΘ

για τη διαχείριση των αστικών λυμάτων στο Νομό Ξάνθης

Για την πλήρη κάλυψη του Νομού απαιτούνται έργα 90 εκατ. Ευρώ (30 δις δρχ.)

Δίκτυα αποχέτευσης, αγωγούς μεταφοράς και μονάδες επεξεργασίας των αστικών λυμάτων για όλους τους οικισμούς του Νομού Ξάνθης περιλαβάνει η ολοκληρωμένη πρόταση ερευνητικής ομάδας τής Πολυτεχνικής Σχολής Ξάνθης του Δημοκριτίου Πανεπιστημίου Θράκης που κατέθηκε στην Τοπική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων στο πλαίσιο συνεργασίας των δύο φορέων που ξεκίνησε ήδη από το Μάρτιο του 2000 με την υπογραφή σχετικής σύμβασης από τον Πρόεδρο της ΤΕΔΚ

κ.Μιχάλη Στυλιανίδη και τον Επιστημονικό Υπεύθυνο, αναπληρωτή καθηγητή **κ.Α.Παντοκράτορα**. Όπως προέβλεπε το πρόγραμμα, καταχράφηκε η κατάσταση που επικρατεί σε ολόκληρη την περιοχή όσον αφορά τα αστικά λυμάτα (δίκτυα αποχέτευσης, βόθροι, διάθεση λυμάτων, αποδέκτες, υπάρχουσες μονάδες επεξεργασίας) και προτάθηκαν λύσεις για τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων ολόκληρου του Νομού. Κατά τη διάρκεια τής εκπόνησης του προγράμματος η ερευνητική ομάδα και ο επιστημονικός υπεύθυνος επισκέφθηκαν όλους ανεξαρτήτως τους οικισμούς του Νομού ενώ πραγματοποίησαν εκτενείς συζητήσεις με τους Δημάρχους, Αντιδημάρχους, Δημοτικούς Συμβούλους και μηχανικούς των ΟΤΑ για την πληρούστερη καταγραφή των προβλημάτων και την επιλογή του καλύτερου από τα προτεινόμενα συστήματα, συναντήσεις που οργάνωσε η ΤΕΔΚ Ν. Ξάνθης.

Βάσει των λύσεων που προτιμήθηκαν – αφού συνυπολογίσθηκαν οι περιβάλλοντικές επιπτώσεις, τα οικονομικά μεγέθη τής κάθε μιάς και οι τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα τής επεξεργασίας λυμάτων – για οικισμούς με χωροταξική εγγύτητα ανεξαρτήτως τής διοικητικής τους διάταξης. Έτσι για τα χωριά των Δήμων Αβδήρων και Βιστονίδας που «μοιράζονται» το ανατολικό πεδίνο τημήα του Νομού ως καλύτερη λύση θεωρείται το συγκεντρωτικό σύστημα επεξεργασίας που περιλαμβάνει δύο μονάδες – μιά στη Γενισέα και μία στα Αβδήρα με την οποία και θα συνδεθούν οι οικισμοί Σούνιο, Πολύτιο, Συδινή, Σελέρου, Σέλινο, Νέα Κεσσάνη, Πόρτο Λάγος, Κουτσό, Ποταμιά, Μάνδρα, Βελόνη, Άβδηρα, Πεζούλα, Γκιώνα, παραλία Αή Γιάννη και παραλία Μυρωδάτου. Ειδικότερα για την παραλιακή περιοχή ως η πλέον ρεαλιστική λύση θεωρείται η συλλογή των λυμάτων σε κεντρικό παραλιακό συλλεκτήρα από τον οποίο με έναν ή δύο καταθλιπτικούς αγωγούς θα μεταφέρονται με άντληση στη νέα επαρχιακή οδό Αβδήρων – Νέας Κεσσάνης όπου θα γίνει σύνδεση με τον αγωγό μεταφοράς λυμάτων της Μάνδρας και από εκεί με φυσική δρόμη θα μεταφέρονται πλέον στη θέση του βιολογικού καθαρισμού των Αβδήρων, ο οποίος χωροθετείται δίπλα στον χείμαρο Λασπία σε απόσταση περίπου 4 χλμ. από τα Αβδήρα.

Με το σχεδιασμό αυτό αποφέυγεται παντελώς η επιβάρυνση του οικοσυστήματος Βιστονίδα –

Λάγος – Αλυκές – Ιχθυοτροφεία
– Λάφρα – Λαφρούδα.

Στο δίκτυο του Πολυσίτου με την κατασκευή συλ-

λεκτή-
ριων
μαγγών
(συνολικού μή-
κους 9 χιλιομέ-
τρων) προτεί-
νεται να συ-
γκεντρώνονται
και τα λυμάτα
των επτά οικι-
σμών που ανή-
κουν στην πεδινή
και γευτινάουσα με
το Δήμο Βιστονίδας,
κοινότητα Σελέρου. Από
εκεί η επεξεργασία τους

θα ακολουθεί τη διαδικασία που προβλέπεται για τον Πολύσιτο (κατάληξη στο βιολογικό καθαρισμό Αβδήρων). Ως εναλλακτικό σενάριο επίσης προετείνεται η κατασκευή Μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στο Σέλινο η οποία θα παραλαμβάνει τα λυμάτα των οικισμών Σουνίου, Πολύτιου, Συδινής, Σελέρου, Σέλινου.

Για το Δήμο Τοπείρου εξετάσθηκαν πολλές εναλλακτικές λύσεις με επικρατέστερο το σενάριο μεταφοράς των λυμάτων στην Μονάδα Επεξεργασίας των Αβδήρων.

Για τα χωριά τής ορεινής περιοχής Εχίνου, επιλέχθηκε ως καλύτερο το σχέδιο που προβλέπει τη δημιουργία ενός αποκεντρωμένου συστήματος διαχείρισης με το οποίο αποτρέπεται η διοχετεύση λυμάτων στον Κόσυνθο. Η κυριότερη Μονάδα χωροθετείται στον Εχίνο για τα χωριά Κοτύλη, Αιμόνιο, Μελίβοια, Εχίνο, Κένταυρο. Τα λυμάτα των οικισμών Μύκης, Μάντανας, Κύκνου, Σμύνθης, Χρυσού, Προσύμου, Αλμάς, Όασης, Άνω Κίρρων, Κότινου, Ζουμπούλιον, Αιώρας, Γλαύκης, Σιρόκου, Διάφορου, Στηρίγματος, Γοργόνας, Κουτσομήτη και Τριγύρου θα μεταφέρονται στο δίκτυο αποχέτευσης της Ξάνθης και θα επεξεργάζονται στη ΜΕΛ τής ΔΕΥΑΞ η οποία έχει προγραμματίσει την αναβάθμιση και επέκτασή της.

Για την ορεινή περιοχή της Σταυρούπολης ως επικρατέστερη λύση προτείνεται η δημιουργία

μιας μονάδας στα Κομνηγά για τους οικισμούς Σταυρούπολης, Καρυοφύτου, Νεοχωρίου, Δαφνώνα και Κομνηγάν. Αυτό το σχέδιο προβλέπει την εξυπρότητηση του Γέρακα, του Λυκοδομού, του Μ.Ευμούρου, τής Ισαίας και τού Πλήρηματος από το δίκτυο της Ξάνθης μέσω των συλλεκτήρα Μύκης – Ξάνθης.

Το συνολικό κόστος για την κατασκευή των δικτύων αποχέτευσης οικισμών, των αγωγών μεταφοράς και των μονάδων επεξεργασίας θα είναι για κάθε Δήμο το εξής:

Δ.Αβδήρων 4,5 δις δρχ., Δ.Βιστονίδας 4,5 δις δρχ., Δ.Τοπείρου 8,5 δις δρχ., Δ.Σταυρούπολης 2,5 δις δρχ., Δ.Μύκης και Κοινότητες Θερμών, Κότινου, Σμύνθης και Σιρόκου 9,5 δις δρχ., Κοινότητα Σελέρου 1,8 δις δρχ.

Το παραπάνω κόστος αφορά την πλήρη εφαρμογή του Σχεδίου και οπωσδήποτε το κόστος μειώνεται σημαντικά για τα έργα Α' Προτεραιότητας που θα αφορούν στους κύριους οικισμούς του Νομού. Σημειώνεται επίσης ότι στο κόστος δεν περιλαμβάνονται τα έργα αναβάθμισης του υπάρχοντος Βιολογικού Δήμου Ξάνθης.

ΚΟΙΝΟ ΠΑΡΚΟ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚ ΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

Το 1985 στη Σταυρούπολη τής Ξάνθης πραγματοποιήθηκε συνάντηση στην οποία έλαβαν μέρος Έλληνες και Βούλγαροι καθηγητές Πανεπιστημίου, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και Οικολογικές Οργανώσεις προκειμένου να εξετασθεί η δυνατότητα δημιουργίας Κοινού Ελληνοβουλγαρικού Πάρκου Φιλίας & Συνεργασίας στη Ροδόπη. Η ιδέα ήταν να οριοθετηθεί μια όμορφη δασική έκταση τόσο στην ελληνική όσο και στη βουλγαρική πλευρά η οποία θα αποτελούσε ένα κοινό πάρκο όπου Ελληνες και Βούλγαροι θα είχαν την δυνατότητα να αναπτύσσουν με πνεύμα ειρηνικό δραστηριότητες καλλιεργώντας έτσι σχέσεις φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο λαών.

Η ιδέα παρέμεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα «επί χάρτου» και η πρωτοβουλία του τότε Δημάρχου Σταυρούπολης Χαρίλαου Ανθόπουλου δεν άρχισε να πάρει σάρκα και οστά δέκα χρόνια μετά με τις δημοφείς επαφές που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο προγραμμάτων συνεργασίας των δύο πλευρών που υλοποιήθησε η ΤΕΔΚ Ξάνθης. Έτσι τον Οκτώβριο του 1997 κατά τη διάρκεια επίσκεψης στη Βουλγαρία κλημακίου της τοπικής αυτοδιοίκησης και εκπροσώπων οικολογικών οργανώσεων από τους Νομούς Ξάνθης και Δράμας έγινε μια πρώτη διερεύνηση των διαθέσεων των Βουλγάρων ομολόγων και διαπιστώθηκε ότι υπάρχει θετική ανταπόκριση. Με τη συναίνεση και του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών για το εγχείρημα ξεκίνησαν οι διαδικασίες δρομολόγησης της υλοποίησής του (αντίστοιχες συνεργασίες της τοπικής αυτοδιοίκησης με τα αρμόδια Υπουργεία Περιβάλλοντος και Γεωργίας).

Σήμερα από ελληνικής πλευράς υπάρχει ετοιμότητα ως προς τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που έχει εκπονήσει το Δασαρχείο Ξάνθης (σε εξέλιξη βρίσκεται και από πλευράς Δράμας) ενώ από Βουλγαρικής πλευράς σε πρώτη φάση ο «εταίρος» στην πρωτοβουλία, όμορος με τη Σταυρούπολη Δήμος Ρούντοζει ύχει οριοθετήσει για το σκοπό αυτό έκταση 20 χιλιάδων στρεμμάτων και προωθεί τις διαδικασίες στα αντίστοιχα αρμόδια Υπουργεία της γείτονος.

Το Κοινό Πάρκο Ελληνοβουλγαρικής Φιλίας θα καταλαμβάνει μια τεράστια δασική έκταση στην ορεινή Ροδόπη στ

Θέρμες:

Η Κοινότητα των Θερμών είναι μία από τις τέσσερις Κοινότητες που άφησε «ανέγγιχτες» ο «Καποδίστριας» στο Νομό. Βρίσκεται στην ορεινή περιοχή τής Ξάνθης, στα σύνορα με τη Βουλγαρία. Χίλιοι τετρακόσιοι περίπου ήταν οι κάτοικοι που απογράφηκαν το 1991 στους οκτώ οικισμούς: τις Άνω Θέρμες, το Διάσπαρτο, τις Πηγές, την Κίδαρη, τη Μέδουσα και τις Μέσες Θέρμες. Δέκα χρόνια μετά, η νέα απογραφή βρίσκει μειωμένο τον πληθυσμό κατά τριακόσιους σχεδόν κατοίκους. Οι Θέρμες – όπως όλα τα χωριά στην περιφέρεια τής Ελλάδας – αφιορραγούν πληθυσμακά, και αυτό έχει αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή που έχει πάψει να είναι όπως παλιά...

Οι Άνω Θέρμες είναι ο πρώτος οικισμός της Κοινότητας πάνω στο δημόσιο δρόμο. Εδώ ο οδοιπόρος βρίσκεται μπροστά στην όχι

και τόσο θελκτική εικόνα ενός χωριού όπου το τσιμέντο έχει παραγωνίσει την παραδοσιακή αρχιτεκτονική των σπιτιών. Η κίνηση στο χωριό είναι περιορισμένη. Κάποιοι γέροντες κάθονται στο καφενείο τού χωριού και μάζα παρέα γυναικών μάζα κοιτά με περιέργεια. Δυό πιτσιρίκια πάζουν κραδαίνοντας ξύλινα σπαθιά: οι φωνές τους είναι ο μόνος ήχος που σπάει την «εκκωφαντική» ησυχία που επικρατεί. Οι κάτοικοι – άνδρες αλλά κυρίως γυναίκες – βρίσκονται από το πρωί στα καπνοχώραφα. Είναι η εποχή του «χασλαμά» και η φροντίδα τής γής είναι απαραίτητη... Ακολουθώντας τον ασφαλτοστρωμένο επαρχιακό δρόμο για τις Μέσες Θέρμες, τους βλέπουμε να πασχίζουν με το μουλάρι να οργώσουν τα χωράφια που είναι μικρά, δύσβατα και πολύ συχνά δυσπρόσιτα πάνω στις απότομες πλαγιές.

Δυό γέροντες δίπλα, ο Χράλιογλου Ρασήμ και ο Ντελή Χασάν Μεμέτ ξεκουράζονται μάζα στάλα από την κοπιαστική αγροτική ασχολία τους. Τους χαιρετούμε και μάζα καλωσορίζουν. Πρόθυμοι για γνωριμία και κουβέντα, επιβεβαιώνουν με την ευγένεια που διακρίνει τη συμπεριφορά τους τη φήμη για την φιλοξενία των Ροδοπαίων Πομάκων.

Ακούμε από το στόμα τους τα προβλήματα τού τόπου: είναι που φεύγει πια η νεολαία γιατί δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα με την καπνοκαλλιέργεια. Οι ποσοστώσεις μικρές και περιορίζονται ολοένα και η τιμή του καπνού σταθερά χαμηλή. Τώρα ακούγεται και κατάργηση τής κοινωνικής επιδότησης. Το παρόν είναι δύσκολο και το μέλλον δυσοίων για τους αγρότες τής περιοχής που το εισόδημά τους εξαρτάται μόνον από το μπασμά.

Ο μπασμάς που καλλιεργούν είναι μονοκαλλιέργεια και ξεχωρίζει για το άρωμά του και την ποιότητά του σ'όλο τον κόσμο. Περιέχεται από τις μεγάλες καπνοβιομηχανίες για το άρωμά του, προστίθεται στα τσιγάρα όπως το αλατοπάπερο στο φαγητό. Δουλεύεται στο χέρι και γ' αυτό απαιτεί εργασία επίπονη όλο το χρόνο: από το όργωμα, το σπάρσιμο, το πότισμα, το ράντισμα μέχρι το μάζεμα, το μπονύλιασμα και το παστάλιασμα. Όλα γίνονται από τους ανθρώπους με εξοπλισμό ίδιο με αυτόν που χρησιμοποιούσαν οι πρόγονοί τους πριν εκατό χρόνια. Εδώ πάνω η αγροτική τεχνολογία δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διευκολύνει την εργασία. Είναι τα αγροτεμάχια μικρά και διάσπαρτα στις δύσβατες πλαγιές των βουνών. Κάθε σπαθαμή γής που μπορεί να καλλιεργηθεί, σπέρνεται...

Στις Μέσες Θέρμες αναζητούμε τη βραχογραφία του Μίθρα, ένα από τα ιδιαίτερα σημαντικά μνημεία τής Θράκης που χρονολογείται από τον 3ο αιώνα μετά Χριστού τη διάδοση του Μιθραϊσμού στην ορεινή Ροδόπη κατά τα τελευταία χρόνια τής

στα σύνορα με τη Βουλγαρία

Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Το μνημείο παραμένει για τους περισσότερους ξένους αλλά και πολούς ντόπιους, άγνωστο ή αθέατο παρά το ότι βρίσκεται μέσα στο χωριό. Εμείς το προσεγγίζουμε με τη βιοθέτια τού Χασάν, τού Ισμαήλ, τού Φεοντή και τού Μετίν, τεσσάρων πιτσιρικάδων που προδημοποιούνται να μάζα οδηγήσουν σ' αυτό. Για να επισκεφθεί κανένας το βράχο, θα πρέπει ν' ανηφορίσει ένα μονοπάτι, απότομο, πνιγμένο στους θάψινους. Δεν υπάρχει πινακίδα ενημερωτική ή περίφραξη. Παρατηρώντας το λαξευμένο βράχο διαπιστώνουμε πως μετά δυσκολίας μπροστάμε να διακρίνουμε την εικόνα. Τι δείχνει; Το θέμα του θεού Μίθρα που θυσίαζε τον ταύρο.

Η λατρεία τού αρχαίου Πέρση θεού τής σοφίας και τού φωτός εξαπλώθηκε στους λαούς τής Ανατολίας κατά τον 5ο π.Χ αιώνα και επηρεάστηκε από ελληνικές μυστηριακές θρησκείες. Ήταν μία από τις κύριες θρησκείες τής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και αντίπαλη τού Χριστιανισμού παρά τις ομοιότητες των δύο σε κάποια στοιχεία όπως ότι τα πατενοφροσύνη, η πίστη στην αθανασία τής ψυχής και την ανάσταση, το βάπτισμα. Στις διαφορές τους συγκαταλέγεται ο αποκλεισμός των γυναικών από τις τελετές και η αποδοχή πάνθεον στο Μιθραϊσμό σε αντίθεση με το Χριστιανισμό. Η βραχογραφία τού Μίθρα στις Θέρμες παραπέμπει στην εποχή τής διάδοσης των μυστηριακών θρησκειών στην επικράτεια τής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας προτού αυτές αφομοιωθούν από το Χριστιανισμό... Μια τέτοια περιοχή ήταν και η ορεινή Ροδόπη... Ο αδιάφευστος μάρτυρας – η βραχογραφία τού Μίθρα – είναι σήμερα η εγκαταλειμμένη στη φθορά του χρόνου, τής φύσης και των ανθρώπων επεμβάσεων.

Επόμενος προορισμός μας τα λουτρά των Θερμών. Βρίσκονται στον τρίτο – τον ομώνυμο – μιαχαλά στη σειρά. Και είναι σε φάση ανακαίνισης. Θα είναι έτοιμα να υποδεχθούν τον κόσμο στις αρχές τού καλοκαιριού. Ο τόπος εδώ είναι γεμάτος πηγές απ' τις οποίες αναβλύζει ιαματικό νερό. Στη γιορτή τού Χιντερλέξ στις έξι τού

γιατί συνδέεται άμεσα με τις αρχέσεις των Μπεκτασίδων και των Κιζιλπάστηδων οι οποίοι το γιορτάζουν παρά την αντίθεση τού επίσημου Σουνιτισμού.

Στους πλέον ορεινούς οικισμούς των Θερμών όπως ο Κίδαρης και το Διάσπαρτο, η εγκατάλειψη έχει πρόσωπο άγριο αλλά οι ανθρωποί που ζούν εκεί κοινωνίαν μέσα τους την ανοιχτοσύνη τού μιαλού που τους κληροδότησαν οι πρόγονοί τους ακρίτες. Ο Κίδαρης προσεγγίζεται από χωματόδρομο στριφογυριστό και προστατεύεται από τα τελευταία ελληνικά βουνά στα σύνορα με τη Βουλγαρία. Παλιά εδώ ανθούσε η κτηνοτροφία και η ζωή ήταν γεμάτη ελέη για τους ορεισβίεις κατοίκους. Μουσουλμάνοι και αυτοί στο θρήσκευμα αλλά «απαλλαγμένοι» από τους αυστηρούς «κώδικες» που τηρεί ο κόσμος λίγο νοτιότερα. Μακράωνη η παροντία τους, ισχυρή η παράδοσή τους, καταλυτική η γενιτιάση τους με τους Πομάκους τής βουλγαρικής πλευράς και η γλωσσική συγγένεια που τους επιτρέπει να επικοινωνούν άνετα με τους σλαυ-

όφωνους γείτονές τους, καθοριστικά τα ταξίδια που έχουν κάνει οι νέοι στην υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό... Την φθίνουσα πορεία τού χωριού τους δεν την ξεχωρίζουν από τη γενική κατάσταση που επικρατεί σ' όλη την ελληνική περιφέρεια. Ο Ισμαήλιογλου Χουσνή είναι ο Ιμάμης τού Κίδαρη και μάζα υποδέχεται στην αρχή αμήχανα. Βρίσκουμε νέους ανθρώπους στο δρόμο και μάζα παιδική φωνή φθάνει στ' αυτά μας. Τούτο μάζα παραξενεύει, γιατί το σχολείο έχει κλείσει εδώ και τουλάχιστον μάζα πενταετία. Αργότερα καταλαβαίνουμε πως πρόκειται για το εγγονάκι τού Ισμαήλιογλου Χουσνή που ήρθε από την Ορεστιάδα με τους γονείς του να δει τον παππού και τη γιαγά. Οι νέοι έχουν εγκαταλείψει όλοι το χωριό. Άλλα δεν έχουν οίξει «μαύρη πέτρα» πίσω τους. Απ' όπου και αν βρίσκονται με τις οικογένειές τους – σε κάθε μεριά τής Ελλάδας ή τις Βόρειες ευρωπαϊκές χώρες – επιστρέφουν μάζα και δύο φορές το χρόνο για να δούν τους γέροντες που έμειναν πίσω αναγκαστικά. Ο θεσμός τής οικογένειας παραμένει σημαντικός γ' αυτούς. Το νήμα που τους δένει με τα πρόσωπα, τον τόπο και την καταγωγή τους δεν σπάει εύκολα..."

Η παράδοση τούς θέλει εργατικούς, ανοιχτόκαιρους και φιλόξενους... Οι κάτοικοι των Θερμών είναι σαν τους τελευταίους ακρίτες με όλες εκατονταετιών στη γη τής Θράκης. Εμπόδιο γ' αυτούς ποτέ δεν ήταν τα βουνά αλλά τα όρια που θέτουν μεταξύ των ανθρώπων οι πολιτικές και οι θρησκείες. Η ειρωνία τής ιστορίας είναι πως στα χρόνια τής απομόνωσης και τής στληρής διαβίωσης η κοινωνία τους ενημερούσε γιατί ο κόσμος έμενε δεμένος στον τόπο του. Σήμερα που και το ηλεκτρικό πήγε εκεί πάνω και το τηλέφωνο και δρόμοι έχουν γίνει, η πορεία τους είναι σταθερά φθίνουσα γιατί ο ιστός έχει πληγεί ανεπανόρθωτα από τη φυγή των νέων. Και αν οι γέροντες δεν μπορούν να φύγουν, το λέν και οι ίδιοι: είναι γιατί δεν έχουν πού αλλού να πάνε...